

NIEUWSBRIEF ROZENVRIENDEN

Nieuwsbrief 22.3 mei-juni 2022

Spring is in the air!!!

Lente,

Als de vogels de plek van je wakker innemen.

Je vindt het niet in gouden ringen.

Het zit hem in de kleine dingen.

De geur van de lente,

De lach van een kind,

Dat is waar ik geluk in vind.

Beste rozenvriend,

Een nieuwe lente, ook voor Rozenvrienden. Het deed deugd om weer samen te komen tijdens onze jaarvergadering van 10 april. We hebben elkaar weer min of meer normaal kunnen ontmoeten. Peter Cox bracht een aandachtig gevolgde voordracht over Pheno Geno Rozen. Hierover vind je verder meer informatie.

Tijdens de jaarvergadering werd het bestuur van onze vereniging gekozen. Tijdens de vorige bestuursvergadering heeft Tony Wauters zijn mandaat als penningmeester vrijgegeven. Hij blijft meewerken met de organisatie van onze activiteiten maar verkiest om niet meer in het bestuur te zetelen. Het nieuwe bestuur ziet er nu uit als volgt:

- Jos Rogiers, voorzitter
- Robert Claes, ondervoorzitter
- Berna Smets, secretariaat
- Roger Willeghems, penningmeester
- Theo Geerits, webmaster.

We zullen mooie activiteiten organiseren, samen met veel leden die hun medewerking toegezegd hebben.

2 mei brachten we een bezoek aan Lens Roses en de uitzonderlijke Vlaamse plantententoonstelling de Gentse Floraliën. Bij Lens Roses bewonderden we o.a. 'Fortunes Double Yellow' in de serre. Deze rozen gedijen goed in warmere klimaten. Het werd een heel mooie dag. In volgende nieuwsbrief verschijnt een uitgebreid verslag.

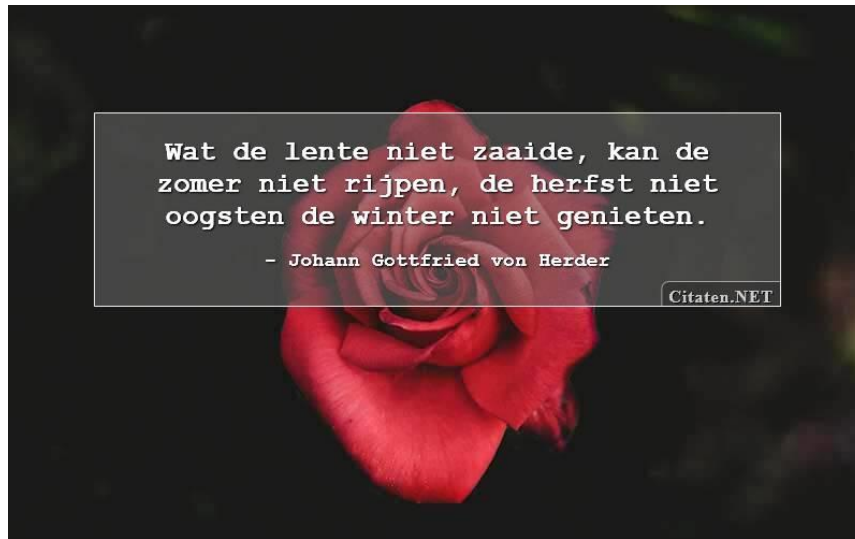
Reserveer reeds volgende data in jouw agenda.

- 26 juni: bezoek aan de tuin van Geert en Rita Nica
- 15 augustus: Sid In in de Rozentuin van André Casteels. Lunch meebrengen, drank kan je ter plaatse kopen. Er zullen geen Rozenfeesten zijn bij hem tijdens het weekend van 11 en 12 juni.
- 28 augustus: Feestnamiddag in het Sint-Jansbergklooster in Zelem

Naast een bondig verslag van de voordracht over Pheno Geno Rozen vind je in deze nieuwsbrief een artikel van Ingrid Verdegem over de vroege moschata hybriden van Dominee Pemberton. Ons nieuwe lid Dirk Milis stelt zijn vijf favoriete rozen voor, alhoewel hij er veel meer zou kunnen opsommen. Miet geeft een recept voor rozenconfituur. Roger heeft aandacht voor enkele vroegbloeiende rozen en op het einde hebben we hebben nog een bericht over de rozen die enkele leden vorig jaar geoculeerd hebben.

NIEUWSBRIEF ROZENVRIENDEN

Nieuwsbrief 22.3 mei-juni 2022

Enkele minder bekende Pembertonrozen, in een stamboom van wereldklasse.

Dit artikel van Ingrid Verdegem is reeds eerder verschenen in Rosa Belgica 107 (2011). We danken de voorzitter Frans Thomas voor de toelating tot publicatie. Ingrid had me in 2016 dit artikel opgestuurd. Ze overleed op 29 december 2021. Haar liefde voor oude rozen heeft ze bezongen in tientallen artikels en voordrachten. We herinneren ons haar boeiende voordrachten. Als herinnering aan haar publiceren we deze tekst.

Misschien doet de naam 'Pembertonrozen' niet meteen een belletje rinkelen, maar als 'Felicia', 'Penelope' en 'Cornelia' genoemd worden, gaat het lichtje zeker branden. Anders voegen we er nog de benaming 'Moschatahybriden' aan toe en dat kent iedere Belgische rozenliefhebber, want dan valt meteen ook de naam 'Louis Lens'.

Dominee Joseph Hardwick Pemberton was inderdaad de man die de eerste populaire Moschatahybriden gecreëerd heeft. Maar dat gebeurde tenminste in nauwe samenwerking met zijn tuinman John Bentall, die vanaf 1920 in zijn dienst was. Na de dood van Pemberton zetten John en Ann Bentall diens werk voort, en ook nadat Ann weduwe geworden was, bleef ze verder rozen op de markt brengen. We houden ons in dit stukje aan de klassieke opvattingen over de oorspronkelijke kwekers, maar er is heel wat te zeggen over de herkomstbenamingen van de Pemberton en Bentallrozen, want het is niet met zekerheid uit te maken wie precies welke roos gecreëerd heeft. En misschien was de samenwerking wel zo eng dat zij dat zelf soms ook niet meer wisten. De herkomstbenamingen refereren hier dus gewoon naar de persoon die de roos heeft uitgebracht. Het is wel leuk om te weten dat Pemberton, via zijn opvolgers Bentall, een beetje mee aan de wieg stond van de prachtige 'Ballerina' (Bentall 1937) die Louis Lens en zijn opvolgers Rudy en Ann Velle tot zoveel moois inspireerde.

Maar behalve de bovengenoemde rozen, die door hun gezondheid, geur en herbloei nog steeds immens populair zijn, ontstonden er ook rozen die eigenlijk onverdiend een beetje in de vergetelheid geraakt zijn. Toegegeven, op het gebied van de Moschatahybriden is er momenteel zoveel moois op de markt, rozen die een duidelijke verbetering zijn qua gezondheid en doorbloeit, dat dit volledig te begrijpen is. Maar we moeten alweer toegeven een klein boontje te hebben voor oudere rozen, die ergens nog de charme van vergeelde postkaarten en versleten satijn uitstralen. Noem ons romantisch, het mag.

NIEUWSBRIEF ROZENVRIENDEN

Nieuwsbrief 22.3 mei-juni 2022

Het leuke is dat een aantal van deze rozen na een beetje zoeken nog steeds op de markt blijken te zijn, en niet verloren, zoals zoveel andere rozen uit de jaren twintig en dertig van de vorige eeuw. Het is zeker een compliment voor hun gezondheid en schoonheid.

Laten we beginnen met u 'Prosperity' (P1919) voor te stellen, een witte roos met de schattigste gevulde bloemen in grote trossen, met een zalige muskusgeur in hun citroenen hart. Ze herbloeien goed, en probleemloos. Ze blijven ook een beetje lager (1,2 m) dan de meeste Pembertonrozen, en dat maakt ze zelfs geschikt voor een kleinere tuin. Hetzelfde geldt voor 'Pax' (P1918). Die blijft nog lager. De witte rozen zijn nog groter en niet zo dubbel. Helaas hebben ze niet dezelfde overweldigende geur van de andere Moschatahybriden, hoewel er wel een lekkere geur aanwezig is. De geurconcurrentie met de andere van de groep is echter zo sterk dat verwijzen naar de lichtere geur van 'Pax' bijna niet eerlijk meer is. Toch is dit één van de meer waardevolle witte rozen in het algemeen, en niet alleen uit het nalatenschap van Pemberton. Een witte halfgevulde, die een beetje naar het gelige begint te neigen, is de overbekende 'Moonlight' (P1913), een heel dankbare struik voor de struikenborder met overvloedige bloei en goede geur. Het is, zoals zoveel van de Pembertonrozen, een nakomeling van 'Trier' (Lambert 1904) en wordt er wel eens voor verkocht.

'Pax' (foto JR)

'Danaë' (P1913) heeft de kleur geërfd van één van de ouderplanten, de moeder van de Moschatahybriden, 'Trier'. De bloemen die in dikke geurige trossen de hele zomer te voorschijn komen zijn geelwit, en groter en gevulder dan die van 'Trier'. De struik wordt tot 1,5 meter hoog en is genoemd naar de moeder van Perseus, door Zeus bezwangerd in de vorm van een voor deze roos zeker toepasselijke regen van goud.

'Thisbe' (foto JR)

Ook 'Thisbe' (P1918) heeft schitterende goudgele bloempjes die heerlijk ruiken. De roos zou voortkomen uit een kruising tussen de Polyantha 'Perle des Jardins' en 'Marie Jeanne', een theehybride. Toch rekende Pemberton ze ook bij de Muskushybriden. Er is geen directe referentie in de kleur van de roos naar Thisbe, de ongelukkige geliefde van Pyramus. Het was door hun liefdesdood dat witte moerbeibessen rood werden, maar dat is een ander verhaal.

In de groep van geel naar wit verbloeiende en heerlijk geurende liefjes zitten nog andere minder bekende schatten. Een kind van 'Danaë' en de Pernetiana 'Sunburst' (Pernet-Ducher 1911) gaf ons één van onze favoriete Pembertonrozen: 'Francesca' (P1922). Die heeft prachtige langgerekte eierdooiergele knoppen, die openen tot een crèmekleurige geurende bloem met spitse blaadjes. Dit is een struik voor liefhebbers van rozen die elegant hangen. Enkele takken in een groene glazen vaas zijn schitterend in het tegenlicht. Ook daar zijn we onorthodox: rozen met hangende bloemen worden daar tegenwoordig op aangekeken, maar niet door ons. Ook de geelwitte

kruising tussen 'Trier' en de HT 'Liberty': 'Daybreak' (P1918) behoort tot de groep van de Muskushybriden. Ze lijkt op 'Francesca', maar heeft stompere bloemblaadjes.

NIEUWSBRIEF ROZENVRIENDEN

Nieuwsbrief 22.3 mei-juni 2022

Gekruist met een andere Pembertonroos 'Miriam' (P 1919), een nu onvindbare theehybride, gaf 'Danaë' ons ook de grootbloemige gele 'Aurora' (P1923). Deze roos is helaas, ondanks haar esthetische en geurige verdiensten, nog slechts hier en daar in een rozentuin te bewonderen, met name in Sangerhausen, en ze verdient zeker opnieuw meer in onze tuinen te zien te zijn.

'Callisto' is dan weer een zaailing van de Thee-Noisette 'William Allen Richardson', wat haar absoluut uitsluit van een plaats in de groep van de Muskusrozen. Maar wie haar ziet, herkent de handtekening van de meester, want de roos lijkt qua habitus op de meeste andere Pembertonmoschata's. Wat moeten we daar nu van denken? Noisette of Moschata? Wel, er zijn wel meer mensen die de herkomst van deze rozen betwisten. Of hebben zij hun twijfels bij de zorgvuldigheid waarmee dominee Pemberton aantekeningen maakte? Tot we ergens op een zolder een kist vinden met de originele kruisingsnotities zullen we het bij speculatie moeten houden. De kleur van deze roos is overigens niet crème, niet geel, niet roze, maar een gemsgeel getint met het roze van 'Cornelia', alleen een beetje lichter. Wie een Pembertonborder wil aanleggen kan werkelijk ongemerkt verglijden van zuiver wit naar donker roze, alle teerste schakeringen van dit palet zijn voorhanden.

'Clytemnestra' (foto JR)

En dan is er nog de minder bekende 'Ceres' (P1914), genoemd naar de godin van onder andere, de goudgele graan- en wijnoogsten, opnieuw een zeer goede keuze voor deze rozige roos met gele ondertoon. De verwantschap met 'Cornelia' en 'Felicia' is duidelijk, hoewel er van deze roos geen ouders bekend zijn. De geurende roosjes gaan donkerabrikoos open en verbloeien naar roze. Ze bieden een allerliefste aanblik. In dezelfde kleurzetting, maar een beetje lichter, is er 'Clytemnestra' (P1915). Pemberton had blijkbaar een grote voorkeur voor klassieke namen. Deze is zeker het vermelden meer dan waard omwille van de overvloed aan halfdubbele bloemen met een groot geel hart vol meeldraden. Ze is misschien wel één van de bloeirijkste Pembertonrozen. Ze werd genoemd naar de vrouw van Agamemnon. We vermoeden dat Pemberton alleen de versie van Homeros kende, want volgens sommige versies van de mythe zou ze haar man vermoord hebben. In Homeros is ze een veel minder uitgesproken karakter, en haar rol in zijn dood wordt niet vermeld.

Voor wie dacht dat Pemberton alleen grossierde in gele, een hele klus in die tijd overigens, en roze rozen, hebben we hier iets anders: de roos 'Vanity' (P1920). De plant heeft dezelfde vorm die alle Pembertonrozen zo herkenbaar maakt: een uitstoelende groei van rechte stakerige takken, die, net omdat ze zo schuin weg groeien, een hele mooie struik vormen die met een beetje overlegde snoei tot beneden bedekt is met bloemen. Die zijn in dit geval zeer felroze, vrij groot, en bijna halfdubbel. Helemaal iets anders.

NIEUWSBRIEF ROZENVRIENDEN

Nieuwsbrief 22.3 mei-juni 2022

Zoeken naar deze rozen om ze in de tuin nieuw leven in te blazen is een heel leuke bezigheid. Voor wie hier helemaal de jackpot wil winnen, is het zoeken naar de vreemd gekleurde kleinbloemige gelig bruine 'Galatea' met rozige bloembladrandjes. Ze is niet meer te vinden en is misschien de uitgestorven 'Fortuna' (P1927). Of waarom niet de helderroze 'Charmi', door Bentall geïntroduceerd als 'Chami' in 1929, of nog andere. Een goed begin is om in oude collecties de ogen goed open te houden. Soms wordt een uitgestorven gewaande roos teruggevonden onder een fout label.

'Chami' (Foto JR)

'Buff Beauty' (foto JR)

Na de dood van Pemberton in 1926 werd diens werk, zoals gezegd voortgezet door zijn tuinman John Bentall en diens vrouw Ann. En wat voor een werk! Wie kent bijvoorbeeld 'Buff Beauty' (B1939) niet? Ook deze mooi gele roos, in mijn tuin bekend als 'het limonaderoosje' vanwege de kleur, is een zaailing van 'William Allen Richardson'.

Van de overige Bentallrozen, waarvan sommigen ook beweren dat ze nog van Pemberton waren, moet men zeker 'Autumn Delight' eens proberen. Het is een grootbloemige enkele Moschatahybride, uitgebracht in 1930. Deze gele geurende roos, die mooi naar wit verbloeit, heeft een fantastische eigenschap: ze heet namelijk niet voor niets 'Autumn Delight'. Haar mooiste en spectaculairste bloei valt laat in het rozenjaar, en geeft dus des te meer vreugde. Wel een beetje plaats voorzien voor deze schoonheid. De struik wordt tot 2 m hoog.

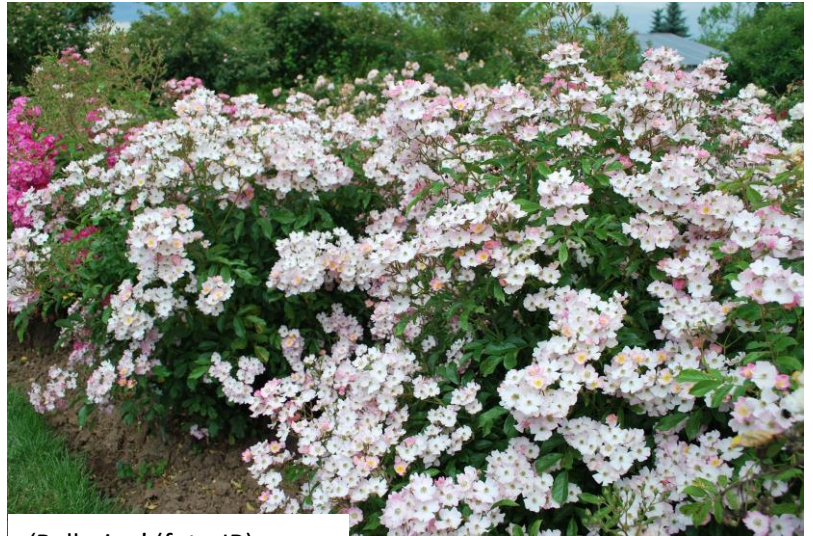
'Belinda' (B1936) is dan weer een donkerroos liefje met een geel hartje, dat bloemen geeft in grote trossen op een gezonde struik. De bladeren zijn blinkend, heel spits en glanzend van gezondheid. Van de afkomst is niets geweten, maar aan de

hele habitus van de plant is duidelijk te zien dat de Bentalls nieuwe wegen waren ingeslagen. De plant wordt nog onder de Moschatahybriden gerekend, maar er zit misschien niet zo heel veel muskusroos meer in.

NIEUWSBRIEF ROZENVRIENDEN

Nieuwsbrief 22.3 mei-juni 2022

Een andere roos van wereldklasse is de populaire Polyantha 'The Fairy' (B1932). Inderdaad, de rozen van John en Ann Bentall behoren tot de absolute top. Zo ook 'Ballerina' (B1937), die eigenlijk veel te bekend is om een plaats te verdienen in dit artikel, en waarvan Phillips en Rix beweren dat het een Multiflora-zaailing is. Maar we mogen toch niet besluiten zonder ze even te noemen. Deze appelbloesemroosjes zijn geschikt voor alle tuinen, en voor iedereen die nog een klein hoekje vrij heeft voor een plant-en-vergeet-roos. De geur is niet heel sterk, maar het gaat hier wel om de plant die aan de basis lag van een heel aantal Louis Lens.

'Ballerina' (foto JR)

moderne Moschatahybriden van

Waarop men moet letten bij deze rozen, is dat ze erg blij zijn met rijke grond. Ze overleven overal, maar bij een goede bodemverzorging en af en toe de nodige mest, worden de bloemen intenser van kleur, iets groter of zelfs meer dubbel. Dat is de inspanning meer dan waard zou ik denken. Het gaat evenwel bijna zonder uitzondering om struiken van om en rond de 1,2 tot 1,5 meter hoog, en even breed. Zeer geschikt voor hagen en struikenborders. De grootbloemigen kunnen beter in toom worden gehouden en zijn ook voor stadstuinen geschikt. En maken ze ook de vogels blij? Het is zeker dat een aantal van deze rozenbottels vormen, maar als men herbloei wil is het beter om deze weg te nemen na de eerste bloei. Toch zijn de merkwaardig grote gelig roze bottels van 'Penelope' en de groene bottels van 'Autumn Delight' het vermelden waard. Met rust gelaten, vormen ook de meeste andere rozen uit deze groep bottels, als men niet de lakrose juwelen van sommige botanische rozen verwacht.

De favoriete rozen van Dirk Milis

Mijn man en ik wonen al een tijdje in het mooie Heverlee. De liefde voor alles wat groeit en bloeit heb ik van jongs af aan mee gekregen als kleinzoon van boeren in het mooie Haspengouw. De liefde voor rozen kwam er na een bezoek aan de "Rozendagen" van het Kasteel van Hex in Heers. Ik werd er op slag verliefd op rozen zoals 'Mrs John Laing' en 'Mme Isaac Pereire' maar ook de English roses van Austin konden me zeker bekoren. De tuin van mijn ouders werd al snel een Engelse rozentuin met buxusperken en borders vol met oude klassieke rozen maar ook Austin variëteiten en Louis Lens creaties. De toenmalige theehybriden vond ik een schim van wat ze vroeger ooit waren. Vooral het gebrek aan geur en bloemvorm stoorde me mateloos. Ik heb me vanaf toen ingezet om de oude klassieke rozensoorten te promoten.

Vandaag die dag vind je mij en mijn man vooral in onze ecologische tuin in Heverlee waar de oude rozen en klimrozen maar ook creaties van Ann Boudolf en Vissers hand in hand gaan met vaste planten. De nadruk ligt hier op insect- en vlindervriendelijke planten. Sproeistoffen en kunstmest zijn absoluut persona non grata.

NIEUWSBRIEF ROZENVRIENDEN

Nieuwsbrief 22.3 mei-juni 2022

Mijn favoriete rozen? Ontzettend moeilijk want ik heb er zoveel maar 'Mme Isaac Pereire' moet zeker op één staan. Haar bolle karmijnrode gekwartierde bloemen zijn voor mij het summum van weelderigheid en haar geur is nog steeds ongeëvenaard. 'Alchemist' van Kordes mag ook niet ontbreken. Die gekwartierde platte rosetten in alle tinten geel, abrikoos en oranje doen me telkens naar adem happen. 'Caroline's Heart' is een recente roos van Ann Boudolf van Lens Roses. Het is een ontzettend bloeirijke roos, die enorm snel remonteert en heerlijk geurt. Een echte topper van bij ons. De mosroos 'Mme Louis L'évêque' moet er ook bij. Tijdens droge mooie mei- en junidagen zijn haar

NIEUWSBRIEF ROZENVRIENDEN

Nieuwsbrief 22.3 mei-juni 2022

bloemen niet te evenaren. Net crêpepapier in een ongelooflijk mooie tint roze. Als laatste kan ik 'Paul Neyron' nog noemen. Deze remontanthybride heeft zowat de grootste bloemen van alle rozen in een hele speciale tint roze en die geur! Daar word ik nu echt blij van. Sorry dat ik nu buiten de top vijf ga kleuren maar 'Mrs John Laing' kan ik niet nalaten te noemen. Ik zag haar eerst in de jaren 90 op, alweer, het kasteel van Hex. Het was een forse struik met grote zilveren bloemen als bekers maar haar geur is me het meest bij gebleven; zo'n lekkere Bourbonsnoepjes geur hoewel het een remontanthybride is natuurlijk. We hebben haar ook nu bij ons thuis in een pot staan en daar doet ze het prima in. Ik ben trouwens een grote voorstander van rozen in potten houden. Elke roos kan in pot mits je rekening houdt met de omvang van je pot. Als ik nog één roos mag noemen dan is het 'Comtesse Cécile de Chabillant'. De eerste twee jaar deed deze remontanthybride niet veel maar toen heb ik haar lange takken naar de grond gebogen, het zogenaamde "pegging down". Meteen ontstonden er vele verticale scheuten op deze takken met véél meer bloemen tot gevolg. Haar bloemen zijn subliem, zilverroze en bolvormig met een geur die enkel de oude rozen kunnen hebben.

Onze tuin is ons paradijs maar het is ook effectief een paradijs voor de fauna en daar zou vandaag de dag meer aandacht voor moeten zijn. We hebben ondervonden dat prachtige rozen gecombineerd met veel insectvriendelijke bloemen en planten perfect samen gaan. Hier gaat niets meer weg uit de tuin. Alles wordt herbruikt of terug aan de grond gegeven. Dat is de toekomst.

Tekst en foto's: Dirk Milis

NIEUWSBRIEF ROZENVRIENDEN

Nieuwsbrief 22.3 mei-juni 2022

Rozenconfituur met bloemen van 'Mme Isaac Pereire'

Rozen zijn niet alleen mooi in de vaas, maar deze sierlijke bloem is ook geschikt om confituur van te maken. De rozenblaadjes van de zeer goed geurende bourbonroos 'Mme. Isaac Pereire' is hiervoor het beste geschikt, omwille van de smaak.

Ingrediënten: bloemblaadjes, citroen, water, geleisuiker naargelang de hoeveelheid water (zie verpakking)

Pluk 13 à 15 mooi open gebloeide bloemen; de bloemblaadjes moeten één voor één gescheiden worden. Omdat de witte voetjes van de bloemblaadjes een bittere smaak geven, knippen we die af.

In een grote kom worden de blaadjes onder 1,5 tot 2 liter water gezet. Om het verkleuren van de blaadjes tegen te gaan sluiten we de kom af met een deksel. Laat een dag en nacht trekken.

Giet de bloemblaadjes en het gekleurde vocht in een kookpot. Laat dit gedurende een uur op een zacht vuur garen zonder de suiker !!!

Voeg het sap van 1 citroen toe en de juiste hoeveelheid geleisuiker; laat dit onder voortdurend roeren aan het kookpunt komen en 4 minuten al borrelend doorkoken.

Schenk de gelei in steriele potjes. Het deksel erop draaien. Keer deze om en laat afkoelen.

Veel succes !!!

Miet Vriens

Pheno Geno Rozen

Tijdens de jaarvergadering van 10 april luisterden we naar de voordracht door de stichter van Pheno Geno Roses, Peter Cox: **Van klassieke rozenveredeling naar merker gestuurde rozenveredeling**

Rozen veredelen wil zeggen nieuwe rozen maken door kruisbestuiving. Stuifmeel van een goed gekozen vaderplant wordt met een penseel of vinger op de stamper van een betrouwbare moederroos aangebracht. Bij een goede keuze worden er bottels gevormd. De pitjes worden eruit vrijgemaakt en, na een verblijf in de frigo, gezaaid. Zaaïen kan haast iedereen; goede ouders kiezen vraagt veel onderzoekswerk. In juni kunnen de eerste bloemen verschijnen en vangt het moeilijke werk aan: de keuze van de rozen die echt de moeite lonen. Deze selectie loopt over meerdere jaren.

Bij de klassieke veredeling worden stambomen van rozen bestudeerd om zo goede ouders te kiezen. Van mooie gezonde ouders zou je toch sterke en aantrekkelijke kinderen verwachten. Soms lukt dit maar het kan ook anders uitdraaien, want de meeste rozen hebben een heel complexe stamboom.

Met moderne moleculaire technieken kan men sneller betere rozen of de beste rozen voor specifieke toepassingen bekomen. Dat hoopte de oprichter van Pheno Geno Roses, Peter Cox, toch. Bij Pheno Geno Roses onderzoekt men welke genen of stukjes van het DNA van de vader- of de moederplant verantwoordelijk zijn voor bepaalde eigenschappen bij de 'kinderrozen': welke delen dragen bij tot een goede winterhardheid, welke genen zorgen voor een uitstekende gezondheid, welke dragen bij tot specifieke smaken of geuren...? Daartoe worden 'merkers' aangebracht op die stukjes van het DNA, die deze bepaalde eigenschappen regelen. Die merkers laten toe om te 'zien' hoeveel van die goede genen terugkomen bij de nakomelingen. Dit type van veredeling noemen we merker gestuurde veredeling. De

NIEUWSBRIEF ROZENVRIENDEN

Nieuwsbrief 22.3 mei-juni 2022

veredelingen die leiden tot meer goede genen, worden gekozen. Deze experimentele fase vraagt nu veel tijd, maar zou in de toekomst sneller moeten gaan.

Het Pheno Geno Team wordt geleid door vier vrouwen: Biljana Božanić Tanjga, die een Master of Science behaalde in tuinbouwwetenschappen, Mirjana Vukosavljev Olujić is doctor in plantenveredeling, Olivera Ilić heeft een doctoraat in landbouwwetenschappen en Mirjana Mirić heeft een bachelor in tuinbouwwetenschappen. Deze vrouwen kruisen rozen voor vrouwen. Ze leiden het bedrijf in Servië.

Sinds 2015 bracht Pheno Geno Roses verschillende reeksen van rozen uit:

- Aurora
- Fashion
- Taste of Love: eetbare rozen.
- Reka Collectie
- Vaza Collectie: ideale snijrozen
- Freska Collectie: uitermate geschikt voor perken
- Frayla Collectie: heerlijk geurend
- Pixie Collectie
- Winterjuwel Collectie
- Mella collectie: bijvriendelijke rozen

'Taste of Love'-collectie (foto: PhenoGenoRozen)

We staan even stil bij de 'Taste of Love'-collectie, met rozen die speciaal geteeld zijn voor het gebruik in gerechten. Rozen worden al meer dan tweeduizend jaar toegepast om de kwaliteit van het eten en drinken te verbeteren en voor versiering van de tafel. De Romeinen gebruikten bijvoorbeeld rozenblaadjes om de smaak van de wijn te verbeteren. Bloemen eten is niets speciaals: wie smult er al niet eens van bloemkool, broccoli, artisjok of Oost-Indische kers?

De bloemblaadjes van rozen zijn rijk aan anti-oxydanten en vitamines. Niet te verwonderen dat ze steeds meer gebruikt worden in toprestaurants over hele de wereld. De bloemblaadjes en vruchten van alle rozen zijn eetbaar. De voedingswaarde hangt af van de hoeveelheid suikers, vitamines, vezels, proteïnes en andere stoffen die kunnen bijdragen tot onze goede gezondheid. Een uitgebreid testpaneel heeft vanaf 2015 in totaal 250 rozenvariëteiten getest, waaronder een tiental soorten van Pheno Geno Rozen. Ze beoordeelden verschillende aspecten zoals smaak en geur, uitzicht, kleur en de voedingswaarde en uit deze studies werden 8 rozen van het bedrijf Pheno Geno geselecteerd.

NIEUWSBRIEF ROZENVRIENDEN

Nieuwsbrief 22.3 mei-juni 2022

Uit de test kwam naar voor dat de bloemblaadjes van rozen volgende eigenschappen hadden:

'Renée van Wegberg' (Foto Pheno Geno Roses)

- Een hoge concentratie aan anti-oxydanten
- Een goede verhouding suikers-zuren
- Een hoge concentratie aan vitamine C in vergelijking met veel groenten en vruchten
- Aantrekkelijke kleuren
- Een goede smaak

'Raspberry' (foto Pheno Geno Roses)

Reden genoeg om van start te gaan met de introductie van rozen voor gerechten. Alhoewel deze toepassing van rozen zeker niet nieuw is. In 2018 werd de roos 'Reneé van Wegberg®' met goed gevulde bloemen door de zangeres zelf gedoopt in Lottum. Ze is waarschijnlijk de beste uit de reeks. De bloemblaadjes zijn roze en voelen als zijde. Ze smaken fruitig zoet met een vleugje framboos. De plant wordt ongeveer 70 cm hoog en is zowel een tuinroos, als een kasroos. De meest gevulde is 'Theo Clevers' waarvan de roze bloemblaadjes een beetje naar aardbeien smaken. Deze roos wordt 80 cm hoog. Theo Clevers is een bekende ijsroombereider die op het Rozenfestival van Lottum in 2018 ijsroom bereidde met de rozen 'Renée van Wegberg®' en 'Nadia Zerouali®' met gele, naar citrusvruchten smakende bloemblaadjes. 'Raspberry®' geurt sterk en heeft donkerroze bloemblaadjes met een zoete smaak van bloemen met frambozensnoep. Heb je 'Madame Isaac Perreire' niet in je tuin, dan kan je misschien met 'Raspberry®' het recept van Miet uittesten. De nieuwste in de reeks is 'Dolce®' die slechts een halve meter hoog wordt en cyclamenrode bloemen heeft. Bij gelegenheid zullen we later wat meer uitbreiden over de andere collecties.

Jos

NIEUWSBRIEF ROZENVRIENDEN

Nieuwsbrief 22.3 mei-juni 2022

Rosa xanthina 'Canary Bird'

Canary Bird is samen met *Rosa hugonis* één van de vroegst bloeiende rozen in onze contreien.

Normaal begint ze te bloeien vanaf de laatste week van april. Dit vertelde me indertijd Hubert Moens van het Vrijbroekpark in Mechelen. Dit jaar, met de winter die bijna helemaal afwezig is gebleven, showde zij al op 2 april haar eerste bloem op een beschutte plek in mijn rozenjungle. De hoofdbloei gebeurt meestal begin/medio mei. Haar concurrent is *Rosa hugonis* die nauw met haar verwant is. Er is zelfs betwisting onder rozenexperten over hun verwantschap.

Er hangt iets mysterieus rond de herkomst van deze prachtige vroegstbloeiende roos die werd gewonnen in Engeland.

Volledigheidshalve vermelden we dat Helpmefindroses.com de vier volgende soorten opgeeft:

'Canary Bird' (hybrid xanthina, onbekend voor 1945);

'Canary Bird' (hybrid rubiginosa, Paul, ca. 1911);

R. rubiginosa dimorphacanta x *R. foetida* 'Canary Bird';

en *Rosa xanthina* 'Canary Bird'.

De door W. Paul & Son veredelde 'Canary Bird' zou enkel in Sangerhausen voorkomen.

De in de handel beschikbare 'Canary Bird', hierover gaan we het verder hebben, zou een hybride zijn van *Rosa xanthina* of *Rosa hugonis*. Veredeld werd deze door een onbekende Engelse veredelaar, volgens Charles & Brigid Quest-Ritson wellicht tijdens de experimenten van dr. Hurst met rozensoorten omstreeks 1907.

De bloemen zijn zuiver heldergeel en verbloeien bij warm zonnig weer crème, met lange koperkleurige meeldraden. Ze staan alleen aan korte takken over de hele lengte van de lange, overhangende bestekelde takken. Elke bloem wordt gesteund door een leuk heldergroen blad, dat verschijnt als de bloemknoppen gevormd worden. Elk blad telt 9-11 deelblaadjes. Later ontstaan soms de ronde, paarsachtig zwarte bottels. 'Canary Bird' is heel gezond en kan uitgroeien tot een grote, afgeronde struik. De plant verlangt veel ruimte omdat hij niet graag gesnoeid wordt, maar is heel mooi als solitaire heester. Een echte aanrader voor een natuurlijke tuin, en als eerste bloeiende roos zeker een must in elke tuin.

Zijn concurrent is *Rosa hugonis*.

'Canary Bird' (foto RW)

NIEUWSBRIEF ROZENVRIENDEN

Nieuwsbrief 22.3 mei-juni 2022

In een koel klimaat bloeit *Rosa hugonis* vaak als één van de eerste. De lichte, lichtgele bloemen staan aan korte takken over de ganse lengte van de lange, overhangende groei, en benadrukken de sierlijke vorm van de plant zelf, net als bij 'Canary Bird'. Ze zijn enkel en licht komvormig. Verschillend zijn de fraaie goudgele meeldraden in het hart. Ze worden gevolgd door rode bottels die op de grond vallen als ze rijp zijn. *Rosa hugonis* heeft donkerbruine takken, vele kleine

Rosa Hugonis in de tuin van Ien Hempenius

stekels, en een klein varenachtig blad dat in het najaar karmijnrood verkleurt. De struik is zowel gezond, als krachtig. Sommige botanici suggereren dat *Rosa hugonis* afkomstig zou kunnen zijn van een spontaan ontstane kruising tussen *Rosa sericea* en *Rosa xanthina*. Niettemin is zij inheems in een groot gebied van Centraal-China en Sichuan.

Rosa Hugonis (foto RW)

Voor wie deze rozen te groot zouden uitvallen, kunnen we een gelijksoortige roos *Rosa hugonis* 'Springtime' van Louis Lens sterk aanraden, die "maar" 100 à 120 cm hoog wordt. (foto op eerste blad)

Roger

Rozen geoculeerd?

Nam je deel aan onze workshop 'Rozen oculeren' van 8 augustus 2021? Tijdens de voorbije maand maart zou je dan het deel van de wilde roos (de onderstam) moeten afgeknipt hebben. Je knipt hiervoor het deel van de plant een halve centimeter boven de oculatie af. Indien je dit nog niet gedaan hebt, is het nu hoog tijd. Oculeren heeft een goede slaagkans, maar lukt niet altijd. Het aantal gelukke oculaties van vorig jaar is lager dan gewoonlijk. Maar misschien heb je geluk en zit jouw nieuwe roos er op dit ogenblik misschien uit zoals in één van onderstaande foto's van de oculaties die vorig jaar voor mij gedaan werden.

NIEUWSBRIEF ROZENVRIENDEN

Nieuwsbrief 22.3 mei-juni 2022

Jos

Een klein gedichtje van mijn Spaanse vriendin, Gardenia:

Sol, solecito

Calienta me un pocito

Para hoy y para mañana

Y para toda la semana.

Vertaling:

Zon, zonnetje,

Verwarm me een beetje,

Voor vandaag en voor morgen

En voor heel de week!

'Frühlingsgold' (foto JR)

Berna

Verantwoordelijke uitgever: Jos Rogiers
Werkten mee aan deze nieuwsbrief: Berna, Roger, Dirk Milis, Miet en Jos.

©voorzitter@rozenvrienden.be